

YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARINI IQTISODIY TA'LIMGA INTEGRATSIYALASH: O'ZBEKISTON UCHUN YANGI PEDAGOGIK YONDASHUV

Abdujalilov Sarvarbek Keldiboy o'g'li
Andijon davlat pedagogika instituti talabasi

***Annotatsiya:** Ushbu maqolada Yashil iqtisodiyot tamoyillari haqida va bu haqidagi iqtisodiy ta'limga qaratilayotgan e'tibor haqida keng bayon etilgan.*

***Kalit so'zlar:** Yashil iqtisodiyot, tamoyillar, niqtisodiy ta'lim, integratsiya, yangi pedagogic yondashuv.*

Kirish: O'zbekiston barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotga o'tishga intilayotgan bir paytda, yashil iqtisodiyot va muqobil energetika tamoyillarini iqtisodiy ta'limga integratsiya qilish muhim ahamiyat kasb etadi.

Bo'lajak iqtisodchilarni tez o'zgarib borayotgan dunyo muammolarini yechish uchun bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlashni anglagan holda, mamlakat iqtisodiyoti va barqarorligi o'rtasidagi kesishuvni chuqurroq tahlil qilish innovatsion pedtexnologiyalarni qo'llashni talab qiladi.

Ta'kidlash joizki, barqaror amaliyotlar va resurslardan samarali foydalanishni targ'ib qiluvchi yashil iqtisodiyot konsepsiyasi jahon miqyosida keng ommalashdi. Iqlim o'zgarishi, atrof-muhitning inqirozga uchrashi va tabiiy resurslarning kamayishi bilan bog'liq xavotirlar ortib borayotgan bir paytda, butun dunyo davlatlari o'zlarining iqtisodiy tizimlarini qayta shakllantirish zarurligini tan olishmoqda.

Asosiy qism: O'zining boy bioxilma-xil ekotizimlari bilan mashhur mamlakatimizda iqtisodiy o'sish va atrof-muhitni muhofaza qilish o'rtasidagi muvozanatni saqlash muhimligi nafaqat sarmoyaviy, balki metodolik ta'minlanmoqda.

Shu nuqtai nazardan, bugungi kunda yashil iqtisodiyot tamoyillarining iqtisodiy ta'limga integratsiyalashuvi talabalarga iqtisodiyot, barqarorlik va atrof-muhitni muhofaza qilish o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik haqida keng tushunchalar beradi. Shu bilan birga, O'zbekiston atrof-muhitni asrashga ustuvor ahamiyat berib, mamlakatning iqtisodiy landshaftini shakllantira oladigan iqtisodchilarning yangi avlodini tarbiyalashga intiladi.

O'zbekiston tomonidan qabul qilingan pedagogik yondashuv barqaror rivojlanish va uning iqtisodiy oqibatlarini chuqur anglaydigan o'quv dasturini yaratishga qaratilgan. Mavjud iqtisodiyot kurslariga yashil iqtisodiyot tamoyillarini kiritish orqali o'qituvchilar talabalarga an'anaviy iqtisodiy ko'rsatkichlar bilan bir

qatorida ekologik va ijtimoiy omillarni hisobga oladigan iqtisodiy tizimlar haqida yaxlit tushuncha berish maqsadga muvofiq.

Innovatsion o'quv dasturlar islohoti qayta tiklanadigan energiya, aylanma iqtisodiyot amaliyotlari, barqaror qishloq xo'jaligi va ekologik toza texnologiyalar kabi mavzularni o'rganishga urg'u beradi. Mahalliy va xalqaro kontekstdagi amaliy tadqiqotlar va real misollarni birlashtirib, talabalar barqaror iqtisodiy amaliyotlar innovatsiyalar, iqtisodiy o'sish va ijtimoiy farovonlikka qanday ta'sir qilishi haqida amaliy tushunchaga ega bo'ladilar.

Bundan tashqari, pedagogik yondashuv tajriba asosida o'rganish amaliy mashg'ulotlarni rag'batlantiradi. Talabalar ekologik toza korxonalar, qayta tiklanadigan energiya inshootlari va barqaror rivojlanish loyihalari tatbiq iqlinishi jarayoniga tashrif buyurishga imkoniyat yaratiladi. Ushbu qiziqarli tajribalar talabalarga yashil iqtisodiyot tamoyillarining amaliyotda qo'llanilishiga bevosita guvoh bo'lish va ularning barqaror rivojlanishga bo'lgan ishtiyoqini yanada kuchaytiradi.

Ushbu pedagogik yondashuv muvaffaqiyatini ta'minlash uchun Yangi O'zbekiston hukumati o'qituvchilar malakasini oshirish dasturlari va malaka oshirish bo'yicha xalqaro integratsiyalashuvga sarmoya kiritmoqda. Yashil iqtisodiyotga yo'naltirilgan darslarni ta'limga samarali tatbiq qilish uchun zarur bilim va resurslar bilan jihozlash orqali mamlakat iqtisodiy ta'limning kelajagi uchun mustahkam poydevor yaratmoqda. Barqarorlik ta'limiga ixtisoslashgan xalqaro ekspertlar va tashkilotlar bilan hamkorlik ilg'or tajribalarni almashish va global istiqbolni rivojlantirishda bebaho ahamiyatga ega bo'lmoqda.

O'zbekiston yashil iqtisodiyot tamoyillarini iqtisodiy ta'limga integratsiyalashda katta yutuqlarga erishayotgan bo'lsa-da, muammolar hamon saqlanib qolmoqda. Xususan, resurslardan, jumladan, darsliklar, o'quv materiallari va texnologik infratuzilmalardan foydalanishning cheklanganligi darslarni samarali amalga oshirishga to'sqinlik qiladi. Buni hal qilish uchun hukumat barcha talabalar yashil iqtisodiyot tamoyillari bilan shug'ullanish uchun teng imkoniyatlarga ega bo'lishini ta'minlash uchun moddiy-texnik bazani yanada mustahkamlash, resurslarni oqilona taqsimlash va infratuzilmani rivojlantirishga katta sarmoyalar ajratmoqda, bu sa'y-harakatlar yaqin kelajakda ko'zlangan natijalarni berishiga ishonamiz.

Xulosa qilib aytganda, Yangi O'zbekistonning yashil iqtisodiyot tamoyillarini iqtisodiyot ta'limiga integratsiyalash yo'lidagi islohotlari mamlakatning barqaror kelajagini shakllantirish yo'lidagi muhim qadamdir. Davlatimiz talabalarini zarur bilim, ko'nikma va tafakkur bilan qurollantirish orqali atrof-muhitni muhofaza

qilgan holda iqtisodiy o'sishni ta'minlay oladigan iqtisodchilar avlodini yetishtirmoqda. Bu jarayonda zamonaviy pedagogik yondashuvlarga, professor-o'qituvchilar malakasini oshirish yashil va farovon kelajak qurishda ta'limning o'zgartiruvchi kuchidan foydalanish uchun qulay huquqiy, moddiy-ma'naviy hamda mahalliy, tabiiy shart-sharoitlardan samarali foydalanishni o'rgatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. *„United Nations Environment Programme (UNEP)“*. 2016-yil 27-martda asl nusxadan [arxivlangan](#). Qaraldi: 2016-yil 11-may.
2. *Lynn R. Kahle, Eda Gurel-Atay, Eds. Communicating Sustainability for the Green Economy*. New York: M.E. Sharpe, 2014. [ISBN 978-0-7656-3680-5](#).
3. *UNEP, 2011, Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication*, www.unep.org/greeneconomy
4. *Runnals, D. (2011) „Environment and economy: joined at the hip or just strange bedfellows?“*. S. A.P. I.EN. S. 4 (1)
5. *Nurillayev, J. Y. (2022). The role of corporate management system in providing financial security in commercial banks.*
6. *Yarashevich, P. N. J. (2023). Factors for Choosing a Marketing Strategy in Tourism Development.*
7. *Nurillaev, J. Y. (2024). Theoretical and methodological foundations of financing karakul farming in a market economy.*